ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ANDRÉ DE LORDE

Η ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΗ

Εἶταν ἡ ἡμέρα τῶν ἐπισκέψεων στὸ Νοσοκομεῖο. Ἕνας ἄντρας καμμιὰ τριανταριὰ χρόνων ποὺ πήγαινε χωρὶς ὅλλο γιὰ πρώτη φορὰ ἐκεῖ, ρώτησε τὸ θυρωρό :

— Συγνώμη, κύριε, μπορεῖτε νὰ μοῦ δείξετε τὴν αἴθουσα τῆς Ἁγίας Μαρίας.

Ὁ θυρωρὸς τὸν ἐπληροφόρησε μὲ μιὰ φωνὴ ἀδιάφορη κι' ὁ ξένος διάσχισε μιὰν αὐλὴ γρήγορα, ἀκολούθησε ἔπειτα ἕνα μακρὺ διάδρομο γιὰ νὰ σταματήσῃ τέλος μπρὸς ὅπὸ μιὰ πόρτα πάνω ὅπ' τὴν ὁποίαν εἶταν ἡ ἐπιγραφή : Αἴθουσα Ἁγίας Μαρίας.

Ὁ ξένος εἶταν ἕνας κολοσσὸς μὲ πλατειοὺς ὤμους, μὲ μεγάλο μέτωπο, μὰ τοῦ ὁποίου τὰ μάτια εἶταν γλυκὰ καὶ τὸ χαμόγελο παιδικό. Εἶχε ἄφθονα γένεια, μὰ τὸ μουστάκι του εἶταν ξυρισμένο προσεχτικά. Αὐτὴ ἡ λεπτομέρεια, καθὼς καὶ τὸ βερνικωμένο χρῶμα τοῦ προσώπου του ἐπρόδιδαν ἀμέσως πὼς εἶταν θαλασσινός. Κοὶ στ' ἀλήθεια μόλις εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὸ ψάρεμα τοῦ τόνου στὶς ἀκτὲς τῆς Ἱσπανίας. Καθὼς ἀποβιβάστηκε στὸ Καμαρέ, βρῆκε ἐκεῖ ἕνα γράμμα τῆς μητέρας του, ἡ ὁποία εἶταν ἄρρωστη στὸ Παρίσι, ὅπου δούλευε, ἀφ' ὅτου ὁ ἄντρας εἶχε χαθεῖ στὴ θάλασσα.

Ἔφυγε ἀμέσως γιὰ τὸ Παρισι, ἔχοντας μέσ' στὴ χοντρὴ δερμάτινη ζωή του τὸ μερτικό του ἀπὸ τὸ ψάρεμα. Στὸ νοσοκομεῖο, ὅπου πῆγε μόλις ἔφτασε στὸ Παρίσι, τοῦ ἔδωσαν εὐχάριστες εἰδήσεις σχετικὲς μὲ τὴν ὑγεία τῆς μητέρας του, μὰ ὑποχρεώθηκε νὰ περιμένει ὡς τὴν ἄλλη μέρα γιὰ νὰ πάει νὰ τὴν δεῖ στὴν κανονισμένη ὥρα.

Μόλις βρέθηκε μέσα στὴν αἴθουσα τῆς Ἁγίας Μαρίας, μιὰ νοσοκόμος τὸν ἐπλησίασε. Τῆς ἐζήτησε τὸ κρεββάτι 18.

— Ἐσεῖς εἶστε λοιπὸν ὁ Κάρολος ποὺ μὲ τόση ἀνυπομονησία σᾶς περιμένει ἡ μητέρα σας; τοῦ εἶπε ἐκείνη χαμογελῶντας. Ὅλοι ἐδῶ μέσα σᾶς ξέρουν... Μπορεῖτε νὰ περηφανεύεστε ὅτι ἔχετε μιὰ μητέρα ποὺ σᾶς λατρεύει ! Τὸ κρεββάτι της εἶνε στὸ βάθος τῆς αἰθούσης. Θὰ σᾶς ὁδηγήσω ἐγὼ ἐκεῖ.

Καθὼς ἐβάδιζαν, ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἔδινε πληροφορίες ἐπὶ τῆς ἀρρώστειας τῆς μητέρας του.

— Ἡ μητέρα σας, τοῦ ἐξηγοῦσε, εἶχε πνευμονία τοῦ ἀριστεροῦ πλευροῦ. Εἶνε μιὰ ἀρρώστεια πολὺ ἐπικίνδυνη γιὰ ἀνθρώπους τῆς ἡλικίας της. Γιὰ μιὰ στιγμὴ φοβηθήκαμε ὅτι ἡ φλόγωσις θὰ προσέβαλε καὶ τὸ δεξιὸ πλευρό. Εὐτυχῶς πέρασε χωρὶς περιπλοκή.

— Τότε, ἐταύλισε ὁ Κάρολος, εἶνε ἀλήθεια ὅτι μποροῦσα καὶ νὰ τὴν εἶχα χάσει.

— Δὲν κάνει νὰ σκέπτεσθε τέτοια θλιβερὰ πράγματα τώρα ποὺ εἶνε σχεδὸν καλά.

Μὲ τὴ συγκίνηση ποὺ ἐδοκίμαζε μαθαίνοντας τὸν κίνδυνο ποὺ εἶχε διατρέξει ἡ μητέρα του, ὁ Κάρολος ἀναμετροῦσε τὴν ἀπελπισία καὶ τὸ κενὸ ποὺ θὰ τοῦ προκαλοῦσε ὁ θάνατός της.

Θέλησε κάτι νὰ πῇ καὶ δὲν βρῆκε παρὰ αὐτὴ τὴ φράση : «Ἀδελφή μου, σᾶς εὐχαριστῶ παραπολὺ γιὰ ὅλες τὶς φροντίδες καὶ τὶς περιποιήσεις ποὺ τῆς ἐκάνατε.

— Μὰ ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς ἔχουν δικαίωμα στὶς φροντίδες μας, τὸν διέκοψε ἡ ἀδελφή, καὶ ἡ μητέρα σας εἶνε μιὰ πολὺ καλὴ γυναίκα ποὺ τὴν περιποιεῖτσι κανεὶς μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση. Νά, δέστε την ἐκεῖ ποὺ σᾶς εἶδε καὶ σᾶς γνώρισε.

Στ' ἀλήθεια ἡ μητέρα του ποὺ τὸν εἶχε δεῖ, εἶχε ἀνασηκωθεῖ στὸ κρεββάτι της καὶ μὲ χαρὰ τοῦ ἔκανε ἀπὸ μακριὰ σημεῖο νὰ τρέξῃ πρὸς αὐτήν.

Ὁ Κάρολος ὁρμησε πρὸς τὴν ὁλάνοιχτη ἀγκαλιά της κι' ἀμέσως ἀντήχησαν σ' ὅλη τὴν αἴθουσα δυὸ δυνατὰ φιλιά.

— Ἄχ, ρτωχέ μου Κάρολε, νόμισα πὼς δὲν θὰ σὲ ξαναϊδῶ πιά. Εἶμουν πολὺ ἄρρωστη. Λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνω χωρὶς νὰ σὲ φιλήσω. Ἡ ἐπίσκεψη ποὺ μοῦ εἶχες κάνει πρὸ ἕξη μηνῶν παρ' ὀλίγο νὰναι ἡ τελευταία. Εἶταν τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς μου, στὶς 15 Αὐγούστου, θυμᾶσαι ; Εἶμουν τόσο εὐτυχισμένη ποὺ σὲ εἶχα κοντά μου. Καὶ ὅταν ἔφυγες δὲν ἔλιωσα κανένα καλὸ προαίσθημα...

— Πολὺ σωστά. Μὰ πῶς δὲν ξανασμίγουμε τώρα κι' οἱ δυὸ ὑγιεῖς. Νὰ δῆς ποὺ θὰ γίνουμε εὐτυχισμένοι. Καὶ πρῶτα πρῶτα, δὲ θέλω πιὰ νὰ μένῃς καὶ νὰ δουλεύῃς στὸ Παρίσι. Μόλις βγεῖς ἀπὸ δῶ θὰ σὲ πάρω στὴν πατρίδα καὶ δὲ θὰ χωριστοῦμε πιά. Ἐκέρδισα πολλὰ λεφτά, εἶμαι πλούσιος. Ἔχω τώρα ὅτι χρειάζεται γιὰ ν' ἀγοράσω μιὰ βάρκα καὶ νὰ ψαρεύω γιὰ λογαριασμό μου. Νά ! γιὰ ν' ἀρχίσουμε, δὲς τὶ σοῦ ἔχω φέρει...

Καὶ καθὼς μιλοῦσε, ἄπλωσε στὸ κρεββάτι ἕνα σωρὸ μαντηλάκια, ἕνα μποξῆ, γλυκίσματα, ἕνα ρολόϊ...

Ἁρπαξε τὸ καθένα τους, τὸ ἔψαχνε κ' ἔστερα ξεφώνιζε:

— Μὰ εἶνε πολύ, Κάρολε! Ἔκανες τρέλλες ..μὲ παραχαϊδεύεις..

Γύρω τους σβησμένες ὑπάρξεις ἀνασηκωνόντουσαν στὰ κρεββάτια, πονεμένα πρόσωπα γυρνοῦσαν μὲ περιέργεια σχεδὸν μὲ ζήλεια— γιὰ νὰ δοῦν καλλίτερα τὸν ἐπισκέπτη. Μὰ ἡ μητέρα κι' ὁ γιός, μέσα στὴ χαρὰ ποὺ εἶχαν σμίξει ἐπιτέλους, φαινόντουσαν πὼς ξεχνοῦσαν ὅσους τοὺς περιστοίχιζαν καὶ δὲ νοιαζόντουσαν παρὰ μονάχα γιὰ τοὺς ἑαυτούς των.

— Δὲ μπορεῖς νὰ φαντασθεῖς, τοῦ ἔλεγε ἡ γριά, τὸ τὶ ὑποφέρει κανεὶς ὅταν νιώθει πὼς πεθαίνει μόνος μέσα σὲ ξένους. Ὅσο εἶμουν στὶς αἰσθήσεις μου θυμόνουν ἐσένα. Ἔλεγα : «Εἶνε μακριά! Θἀρθῇ πολὺ ἀργά | Δὲ θὰ μπορέσω νὰ τὸν φιλήσω γιὰ τελευταία φορά !». Ὅτι ζητάω εἶνε, ὅταν πεθάνω, νὰ μοῦ κλείσεις ἐσὺ τὰ μάτια.

Ὁ Κάρολος προσπαθοῦσε νὰ τὴν κάνει νὰ σκεφθεῖ ἄλλα πράγματα. Μὰ ἐκείνη ἐξακολουθοῦσε :

— Βλέπεις, κεῖ κάτω, ἀπέναντί μου, σ' αὐτὸ τὸ κρεββάτι, εἶνε μιὰ γρηὰ μητέρα σὰν κ' ἐμένα ποὺ χει κι' αὐτὴ ἕνα παιδὶ ποὺ ταξιδεύει μακριά. Μὰ δὲ θὰ νοιώσει ἡ δόλια τὴ χαρὰ νὰ τὸν ξαναϊδῇ γιατὶ σὲ λίγο πεθαίνει. Ὅσο εἶχε δυνάμεις δὲν ἔπαυε νὰ τὸν ζητάει ἀπὸ ὅλους ὅσους τὴν ἐπλησίαζαν, ἀπὸ τὶς ἀδελφές, τοὺς νοσοκόμους, τὸν διευθυντή !... Γιὰ νὰ τὴν ἡσυχάσουν τῆς εἶπαν πὼς ὁ γιός της θἀρθεῖ σήμερα στὶς ἕξη. Αὐτό, φαίνεται, τὴν κρατάει στὴν ζωὴ ὡς αὐτὴ τὴν ὥρα. Γιατὶ ἔχει ὀχτὼ μέρες χωρὶς νὰ φάει καὶ ποὺ ὁ πυρετὸς τὴν ψήνει ἀδιάκοπα. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τῆς ἔκαναν αὐτὴ τὴν ὑπόσχεση ἡσύχασε ἡ δυστυχισμένη. Τώρα, εὐτυχῶς, ἔχει ἀποκοιμηθεῖ γιατὶ ὁ γιός της δὲ θἀρθεῖ, δὲ μπορεῖ νἀρθεῖ. Εἶνε μηχανικὸς σ' ἕνα ὑπερωκεάνειο ποὺ δὲ θὰ φτάσει παρὰ μὲ τρεῖς ἡμέρες στὴ Χάβρη. Δὲν θὰ τὸν ξαναϊδεῖ ποτὲ πιά!

— Δυστυχισμένη γυναῖκα ! ψιθύρισε ὁ ναύτης.

Καὶ φαντάσθηκε τὴ μητέρα του σὲ μιὰ ἀνάλογη θέση, ὅταν ἐκεῖνος ταξίδευε. Ἡ γριὰ μάντεψε τὴ σκέψη του κι' αὐτὸ ἔφτασε γιὰ νὰ δηλητηριάσει τὴ χαρά τους. Ξέχασαν τὰ τόσα πρά ματα ποὺ εἶχαν νὰ ποῦν καὶ μέσα στὴ μεγάλη σιωπὴ τῆς αἰθούσης ἕνας ρόγχος ἀγωνίας ἀκουγόταν μονάχα.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνα ρολόϊ, σήμαινε ἕξη.

Μὲ τὸ χτύπημα τοῦ ρολογιοῦ ἡ ἄλλη μητέρα ἡ ἑτοιμοθάνατη, ἀνασηκώθηκε ἀπότομα μ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τ' ἀναπηδήματα τῆς ζωῆς ὅπου οἱ ἑτοιμοθάνατοι φαίνεται πὼς συγκεντρώνουν ὅλες τους τὶς δυνάμεις, ὅπως μιὰ λάμπα ρίχνει μιὰ στερνὴ λάμψη πρὶν νὰ σβήσει.

Μιὰ κραυγὴ σπαραχτικὴ πετάχτηκε τότε ἀπὸ τὰ σβυσμένα της χείλη: «Γιάννη, εἶσ' ἐδῶ ;»

Ἀκούγοντας αὐτὴ τὴ φωνὴ τῆς ὑπερτάτης ἀγωνίας, ὅλ' οἱ ἄρρωστοι τῆς αἰθούσης, ἂν καὶ συνειθισμένοι νὰ βλέπουν ἄλλους ἀρρώστους νὰ πεθαίνουν ἔνοιωσαν τὶς καρδιὲς τους νὰ σφίγγονται.

Ὁ Κάρολος, γεμάτος συγκίνηση, πλησίασε, τὴ μητέρα του:

— Θεέ μου εὐσπλαχνίσου μας, εἶπε ἡ τελευταία.

— Εἶν ἐδῶ, παραληροῦσε ἡ ἄλλη, ἡ ἑτοιμοθάνατη. Ἔρχεται... Γιάννη .. μικρέ μου Γιάννη... ἔλα γρήγορα... θὰ πεθάνω. βιάσου...

Τοῦ κάκου ἡ ἀδελφή, ποὺ εἶχε ὁρμήσει στὸ κρεββάτι της προσπαθοῦσε νὰ τὴν καθησυχάσει. Ἡ ἑτοιμοθάνατη εἶχε καρφώσει τὰ μάτια της, πιὸ ὁ θάνατος τἄχε πιὰ θολώσει, σὲ κάποιον ἐκεῖ ἀτέναντί της, ἐνῷ συγχρόνως ἔλεγε :«Σᾶς λέω πὼς εἶν' ἐδῶ. Τὸν βλέπω... Ἐσεῖς δὲν τὸν ἀφήνετε νὰ ρθεῖ.

— Ἐμένα κοιτάει, εἶπε ὁ Κάρολος ἀνατριχιάζοντας.

— Μέσα στὸ παραλήρημά της, σᾶς πέρνει γιὰ τὸ παιδί της, ἐπιβεβαίωσε ἡ ἀδελφή.

Καὶ πράγματι ἡ ἑτοιμοθάνατη ἄπλωνε τὸ χέρια της, πρὸς τὸν Κάρολο, φωνάζοντάς του :

— Γιάννη... μικρέ μου Γιάννη...

— Σὲ φωνάζει... Ζύγωσε στὸ κρεββάτι της.., ἱκέτευσε τὸν Κάρολο ἡ μητέρα του... ἄφησέ την νὰ πιστέψει πὼς εἶσαι παιδί της...

— Μὰ αὐτὸ εἶνε ἀνήθικο ! Νὰ τὴν γελάσω στὶς τελευταῖες της στιγμές..

— Εἶνε ἔργο μεγάλης εὐσπλαχνίας νὰ καθησυχάσεις μιὰ ψυχὴ ἀπελπισμένη ! ψιθύρισε ἡ νοσοκόμος.

— Κάνε το γιὰ τὴν ἀγάπη μου ! εἶπε ἡ μητέρα του.

Παρασυρόμενος ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια, τρεκλίζοντας ἀπὸ τὴ συγκίνηση, ὁ Κάρολος πλησίασε τὸ κρεββάτι τῆς ἑτοιμοθάνατης, χωρὶς νἄχει τὴ δύναμη ν' ἀρθρώσει μιὰ λέξη.

— Νά ὁ γυιός σου, ψιθύρισε ἡ ἀδελφὴ στὴν ἑτοιμοθάνατη, ἦρθε νὰ σὲ φιλήσει.

Τὸ σβυσμένο της κόρμι βρῆκε τὴ δύναμι ν' ἀναπηδήσει, τὰ μάτια της ἄνοιξαν κι' ἄφησαν νὰ περάσει μιὰ ἀστραπὴ χαρᾶς, ἐνῷ τό στόμα της, προσπαθῶντας νὰ διαγράψει ἕνα χαμόγελο, ἐταύλιζε:

— Εἶξερα πὼς θἀρθεῖ . Εἶμουνα βέβαιη πὼς εἶταν ἐδῶ...Ζύγωσε. ζύγωσε... πιὸ κοντά, μικρέ μου, γεῖρε ἀπὸ πάνω μου... φίλησέ με...

— Μίλα της, τὸν ἱκέτευσε ἡ ἀδελφή.

Ὁ Κάρολος ἔκανε μιὰ προσπάθεια. Δάκρυα — ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὰ συγκρατήσῃ — εἶχαν πλημμυρίσει τὸ πρόσωπό του, καὶ ψιθύρισε μονάχα : Μαμᾶ...

Κι' ἔγειρε ἀπὸ πάνω της γιὰ ν' ἀγγίξῃ μὲ τὴν ἄκρη τῶν χειλεῶν του τὸ μαρμαρωμένο της μέτωπο.

Ἡ ἑτοιμοθάνατη, σὰν ἀναστημένη ἀπ' αὐτὸ τὸ φίλημα, βρῆκε τὴ δύναμη ν' ἀνασηκωθῇ, ν' ἀπλώσῃ τὰ χέρια της καὶ νὰ σφίξῃ γιὰ τελευταία φορὰ ἀπάνω στὴν καρδιά της ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἔπερνε γιὰ τὸ ἀγαπημένο της παιδί. Ἔπειτα ξαπλάσε ἀπότομα πίσω. Εἶχε τελειώσει.

Ὁ Κάρολος ἀπαλλάχτηκε σιγὰ σιγὰ ὅπὸ τὸ σφίξιμό της, σταύρωσε τὰ χέρια τῆς πεθαμένης καὶ τῆς ἔκλεισε μ' εὐλάβεια τὰ μάτια.

Στὸ κρεββάτι της, ἡ μητέρα του, ἔκλαιγε μὲ λυγμούς...

André de Lorde

Γὴν 25 Σεπτεμβρίου

"Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ,,

Τὸ μεγαλείτερο, τὸ καλύτερο, τὸ ὡραιότερο, τὸ οἰκογενειακότερο, τὸ ἑλληνικώτερο, τὸ καλλιτεχνικότερο, τῶν ἑλληνικῶν περιοδικῶν. Τὸ ὅτι σᾶς τὸ συνιστᾷ τὸ «Μπουκέτο» αὐτὸ εἶνε ἀρκετὸ γιὰ νὰ τὸ περιμένετε μ' ἀνυπομονησία, μὲ χτυποκάρδι.